

La Arena din Verona, în „Aida”, succes de prestigiu pentru mezzosoprana Judit Kutasi

(Costin Popa – 16 septembrie 2018)

Judit Kutasi

Născută la Timișoara, cu studii de specialitate la Universitatea din Oradea și la Academia de Muzică „Gheorghe Dima” din Cluj-Napoca, Judit Kutasi face parte actualmente din ansamblul Deutsche Oper Berlin. După Premiul I și Premiul Special MELOS la Concursul Internațional „Vox Artis” – Sibiu, Premiul III la Concursul Internațional „Hariclea Darclée” – Brăila și Premiul II la Concursul Internațional József Simándy – Szeged, artista a început să apară în mod constant pe mari scene ale lumii, inclusiv Scala din Milano. Anul acesta, Judith Kutasi a fost invitată la Arena din Verona pentru o serie de cinci spectacole cu „Aida” verdiană, în montarea de legendă a lui Franco Zeffirelli. Am asistat la ultimul, cel din 23 august.

Amneris, fiica faraonului, a primit din partea lui Verdi o partitură îndeosebi dramatică, fără însă să fie lipsită de pasaje lirice, definind un profil caracterologic complex, care include bănuieli, gelozie, insinuări, mândrie, revoltă, disperare, pasiune, furie, resemnare. Judit Kutasi a analizat, a zugrăvit în profunzime toate fațetele personajului și le-a redat cu profesionalism, sprijinindu-se pe un glas de culoare sombrată, brună, al cărui registru vocal este de mare omogenitate, pornind de la sunetele grave profunde și impresionante, în emisie „de piept”, trecând prin cele centrale consistent articulate, până la acutele La, Si bemol, emise cu ușurință și proiecție incisivă de sunet.

În marele duet cu Radamès și în scena judecății din actul al IV-lea a avut note înalte regale, cutremurătoare, strălucitoare. Până atunci, remarcabile prin expansivitate fuseseră chemările lirice pline de dor, „Ah! vieni, amor mio”, din actul secund, iar dialogul subsecvent cu Aida a balansat între subtilități de expresie și amenințări vehemente. Și, mai înainte, urarea „Ritorna vincitor!” avusese dimensiune monumentală, lansând prin amplexare și penetranță ceea ce se numește o „voce areniană”, propice spațiilor colosale.

Pentru Aida și Radamès, italienii Susanna Branchini și Walter Fraccaro s-au pliat stilisticii verdiene, cu frumoase glasuri spinte. Soprana, cu voce întrucâtva prea vibrantă în registrul acut, a adăugat lecturii pianissime potrivite în zicerile „Numi, pietà, del mio soffrir”, dar a refuzat managerierea lor în finalul ariei Nilului sau în ultimul duet. Tenorul a proiectat acute ferme, spectaculoase, de forță, dar a exagerat abordarea eroică, accentuând de multe ori aproape fiecare cuvânt sau chiar silabă, în detrimentul liniei vocale fluente. Așa încât, spre pildă, poezia ariei „Celeste Aida” s-a pierdut.

Fără reproș, cum a fost și interpreta rolului Amneris, a evoluat baritonul mongol Amartuvshin Enkhbat (Amonasro), exponentul unei voci masive, întunecate, prin care exploziile sonore din scena triumfală și duetul cu Aida au dominat auditoriul. Important este că artistul a modelat expresiv și desene „cantabile dolcissimo” precum „Rivedrai le foreste imbalsamate” sau „Pensa che un popolo vinto, straziato” din actul al III-lea,

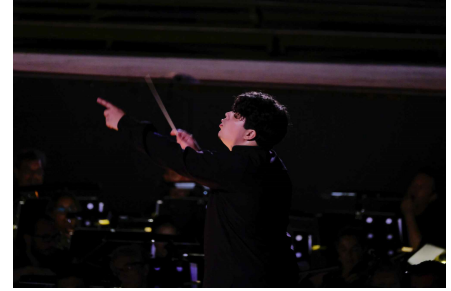
Foarte bune glasuri i-au recomandat pe bașii Gianluca Breda (Ramfis), Romano Dal Zovo (Regele), dar și pe tenorul Carlo Bosi (Mesagerul) sau soprana Arina Alexeeva (Marea preoteasă).

Judit Kutasi și
Susanna Branchini

Susanna Branchini și
Amartuvshin Enkhbat

Andrea Battistoni

Walter Fraccaro
și Judit Kutasi

Judit Kutasi (actul al II-lea)

Scenă actul al II-lea

La pupitru, tânărul veronez Andrea Battistoni a condus cu energie și gestică tăioasă, configurând măreția scenelor de ansamblu, dar neomițând introspecțiile (Preludiul operei) și poetica nopții tropicale de pe malul Nilului (actul al III-lea). L-au urmărit cu precizie Orchestra și Corul (pregătit de Vito Lombardi) Arenei veroneze.

„Aida” este poate titlul la care montările grandioase sunt cele mai adecvate unui spațiu de dimensiune areniană, iar Franco Zeffirelli (regie și decoruri) rămâne mânuitorul lor de geniu. Sfinci ocupă spații în înălțimile treptelor „gradinatei”, o uriașă piramidă cu fețe stilizate se află în centrul platoului și descoperă prin rotații la fiecare tablou statui uriașe de zei sau porți imense prin care apar cortegii, procesiuni, armate, dansatori. Sunt renumitele, nelipsite „lovituri de scenă”, marca Franco Zeffirelli, care surprind în orice moment. Trompetele triumfale cântă pe cornișa arenei, la cca 31 de metri, spre stele.

Manevrarea maselor corale și de figurație este colosală. Permanent platoul este inundat de curteni, preoți, soldați, popor, prizonieri etiopieni (cam puțini, totuși!), dansatori. Coregrafia a fost semnată de renumitul Vladimir Vasiliev. Au surprins mișcările dansului micilor sclavi mauri din primul tablou al actului secund, cu influențe... cazace?!? În schimb marele balet din tabloul triumfal a fost rezervat unui trio compus din Beatrice Carbone, Eleana Andreoudi, David Galsyan, dansatori clasici cu mișcări tradiționale de epocă.

Veche colaboratoare a lui Zeffirelli, desenatoarea costumelor, Anna Anni a realizat o explozie de culori de bleu, turcoaz, nisipiu, carmin, roșu, bine armonizate și minuțios integrate în ansamblu.

„Aida” la Arena din Verona rămâne pentru întotdeauna marea creație monumentală a companiei.

© Foto Ennevi/Fondazione Arena di Verona